

ตำนาน

พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๑ (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุกๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

เมื่อวันก่อน ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงพุทธสุภาษิตข้อที่ว่าความกตัญญูกตเวที เป็นเครื่องหมายแห่งคนดี วันนี้ จะกล่าวถึงสุภาษิตข้อที่ว่า คนผู้มีสติมีความเจริญทุกเมื่อ

สติ หมายถึงการระลึกได้ เช่นระลึกถึงกิจที่ทำ คำที่พูด เรื่องที่คิด แม้ล่วงเลยมานานแล้วได้ หรือระลึกได้ว่าตัวเป็นใคร กำลังกระทำการสิ่งใดอยู่ เป็นต้น สติหรือความระลึกได้ทั้งปวงนั้น หากมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อรักษาตัว อาทิเช่น ระลึกได้ถึงความเคืองแค้น ความทุกข์ความเศร้าแล้วท่านไม่จัดว่าเป็นสติ สติที่พึงประสงค์ จึงหมายถึงสติที่จะรักษาส่งเสริมให้บุคคลรอดพ้นอันตราย รอดพ้นความเสื่อม ความชั่ว และประคับประคองให้บรรลุถึงความสุขความเจริญยิ่งขึ้นได้เท่านั้น สติอย่างนี้มีลักษณะสำคัญที่จะกำหนดทราบได้ โดยอาการที่คอยเตือนบุคคลให้หยุดคิดพิจารณาก่อนที่จะทำ จะพูด หรือแม้แต่จะคิดสิ่งใด คือเตือนให้คิดก่อนว่ากิจที่จะทำ คำที่จะพูด เรื่องที่จะคิดนั้น ดีหรือชั่ว เป็นคุณเป็นประโยชน์หรือเป็นความเสียหาย เป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือควรงดเว้น เมื่อเกิดสติให้หยุดคิดพิจารณาก่อนอย่างนี้ ก็สามารถถ่วงกรองเอาสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นสาระ ไม่เป็นประโยชน์ออกได้ทั้งหมด คงเหลือแต่เนื้อแท้ที่ถูกต้องและเป็นธรรม ที่บุคคลควรคิด ควรพูด ควรทำ ซึ่งเมื่อนำไปปฏิบัติ ย่อมจะสัมฤทธิ์ผลเป็นคุณเป็นประโยชน์ เป็นความเจริญอย่างแน่นอน ท่านจึงกล่าวว่า คนผู้มีสติมีความเจริญทุกเมื่อ

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติและปัญญาอันเข้มแข็งและสมบูรณ์ เพื่อสามารถปฏิบัติบริหารงานในหน้าที่ให้ลุล่วงได้ อย่างมีประสิทธิภาพ จนประสบความสุข ความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรืองพร้อมทุกสิ่งในชีวิต ตามที่ตั้งใจปรารถนา